

1. Hoe ga je om met moeilijke situaties?

Hoe ga je om met moeilijke situaties? Dat is een belangrijke vraag, want moeilijke situaties maken duidelijk wat er in je leeft, wat je doet als het er écht op aankomt. Kijk, als alles meezit is het niet zo spannend allemaal. Maar als het tegenzit, dan komt het erop aan: waar zoek je dan een uitweg? Waarop ben je dan gericht?

2. Izak en Rebekka gaan ermee naar de HERE

In het bijbelgedeelte dat we gelezen hebben komen we eerst Izak en Rebekka tegen. Izak is de zoon van Abraham en Sara. Zij hebben een belofte van God gekregen: 'Jullie nageslacht zal zo talrijk zijn als de sterren aan de hemel.' Maar tientallen jaren lang krijgen ze samen geen kind. Hun geloof wordt tot het uiterste op de proef gesteld.

Uiteindelijk wordt hun zoon geboren, Izak, als Abraham honderd jaar oud is en Sara negentig jaar.

Als Izak zelf veertig is, trouwt hij met Rebekka. En de geschiedenis herhaalt zich: ook zij kunnen eerst geen kinderen krijgen. Je zou zeggen: 'Dat is toch onbegrijpelijk? Er ligt een belofte van God: Ik zal jou, Abraham, via Izak, veel nakomelingen geven. Maar er komt geen kind... Hoe moet dat dan?'

Kijk, en dit is nou zo'n moment dat het erop aankomt. Dit is zo'n periode van jaren dat het tegenzit. Izak en Rebekka, ze moeten, nét als Abraham en Sara, leren bouwen op de belofte van God. Izak zelf is een kind van de belofte. Niet een kind van de natuur, maar een kind van de belofte. En zo moeten ook Izak en Rebekka op hún beurt weer wachten op een kind van de belofte.

Wat staat er in vers 21 van Genesis 25? 'Izak bad vurig tot de HERE in het bijzijn van zijn vrouw, want zij was onvruchtbaar. En de HERE liet Zich door hem verbidden, zodat Rebekka, zijn vrouw, zwanger werd.' Geloof maar dat Izak méér dan één keer gebeden heeft. Hij heeft waarschijnlijk jarenlang gebeden. En dat hele gebed van Izak heeft God al in Zijn plan opgenomen. Hij 'laat Zich verbidden', dat wil zeggen: 'Hij verandert van gedachten', maar ook die verandering van gedachten heeft God Zelf al voorzien. Want Hij had het al gezegd, dat Hij aan Abraham een groot nageslacht zou geven via Izak.

Izak bidt vurig tot God, en hij doet dat niet alleen, hij doet het samen met Rebekka. Dat is belangrijk, dat je in je huwelijk samen bidt. Anders kun je zómaar uit elkaar drijven.

En God gééft het wonder, het wonder van nieuw leven. Het is zelfs een tweeling. Maar die tweeling, die maakt al ruzie in de buik van hun moeder Rebekka. Vers 22: 'De kinderen stootten in haar lichaam tegen elkaar. Toen zei zij: Als dit zo is, waarom overkomt mij dit? En zij ging de HERE raadplegen.' Ook Rebekka heeft hier te maken met tegenslag. Het doet pijn, het voelt niet goed. En wat doet zij? Net als Izak gaat ze bidden! Ze gaat de HERE raadplegen. En dan krijgt ze een antwoord van God, misschien in een droom of in een visioen. Vers 23: 'De HERE zei toen tegen haar: Er zijn twee volken in uw schoot, en twee naties zullen zich uit uw lichaam vaneenscheiden. Het ene volk zal sterker zijn dan het andere en de meerdere zal de mindere dienen.' Of anders vertaald: 'De oudste zal de jongste dienen.'

3. Jakob probeert het zelf op te lossen

En dan worden die twee kinderen geboren, maar de tweede houdt de eerste bij zijn hiel vast. Ook daar zie je al een soort wedstrijd, competitie. En de jongste, Jakob, kan het niet verkroppen dat hij als tweede geboren is, en niet als eerste. Jakob is heel anders dan Ezau. Ezau trekt erop uit, hij jaagt en hij houdt van lekker eten. Jakob is een ander type. Hij is een 'oprecht man', staat er in vers 27, maar dat is niet zo goed vertaald. Want juist Jakob is niet zo oprecht. Je kunt het woord in het Hebreeuwse origineel beter vertalen met rustig, vredig. Hij zit liever thuis, in de tent. Jakob is een denker, en hij begrijpt niet hoe het zit met die belofte van God: 'De oudste zal de jongste dienstbaar zijn.' Oftewel: Ezau zal hém, Jakob, dienen.

Maar hoe zit dat dan? Want Ezau is tóch als eerste geboren, hij heeft ook de rechten van de oudste, hij is de echte opvolger van Izak, met alles wat daarbij hoort: meer bezit, meer rechten... ook meer verplichtingen trouwens.

Jakob moet daar vaak over nagedacht hebben, want opeens gebeurt er iets: Ezau ruikt heerlijke soep, en Jakob... Jakob ruikt zijn kans. 'Laat mij toch slurpen van dat rode, dat rode daar,' zegt Ezau. 'Want ik ben moe.' En Jakob weet meteen wat hij moet zeggen: 'Verkoop mij dan eerst je eerstgeboorterecht.' Daar hoeft Ezau niet lang over na te denken: 'Ach man, ik ga toch sterven; wat moet ik dan met dat eerstgeboorterecht? Kom op met die

soep! En moet ik het zweren? Natuurlijk, jij je zin. Als ik maar kan eten.' Hoe gaat Jakob om met dat probleem waar hij mee geconfronteerd wordt, dat Ezau de oudste is, terwijl God heeft beloofd dat de jongste, Jakob, de échte opvolger zal zijn? Hoe moet dat? Bij Jakob zie je een totaal andere reactie dan bij Izak en Rebekka. Izak bad vurig tot de HERE. Rebekka ging de HERE raadplegen. En Jakob? Die maakt misbruik van een

zwak moment van zijn broer. Jakob regelt het zelf. Hij rommelt zich naar de positie van de eerstgeborene toe. Zie je, hoe groot dat verschil is?

4. Geloof en ongeloof zitten allebei in ons

Nu zou je kunnen zeggen: 'Ja, maar die twee situaties zijn ook heel verschillend. Geen kinderen kunnen krijgen, ja, daar kun je als mens echt niets aan doen. Dan móét je wel naar God. Terwijl dat eerstgeboorterecht, dat is een juridische kwestie, die kun je ook zelf wel oplossen.' Oftewel: het verschil is verklaarbaar omdat het verschillende situaties zijn. Maar schijn bedriegt!

Inderdaad: als mens heb je het niet in de hand of je kinderen kunt krijgen. Dat is aan God. Maar Abraham en Sara stonden voor hetzelfde probleem. En wat deden zij? Zij namen wél het heft in eigen hand. Zij gingen het wél zelf regelen. 'Nou, Abraham,' zei Sara, 'als ik dan blijkbaar geen kinderen kan krijgen, neem dan mijn slavin Hager maar als bijvrouw. Als zij een kind van je krijgt, dan telt het voor de wet als een kind van mij.' Oftewel: óók dit probleem, dat je geen kinderen kunt krijgen, kun je óf bij God brengen, zoals Izak, óf je kunt zelf proberen om zelf een oplossing te organiseren, zoals Abraham en Sara.

En andersom: dat probleem van Jakob, is dat alleen een juridisch probleem? Nee, het is een historisch probleem: hij is gewoon als tweede geboren, die geschiedenis kun je niet terugdraaien. Dus dat verschil – dat Izak en Rebekka naar God gaan, en dat Jakob zelf gaat rommelen – dat grote verschil laat zich níét verklaren uit het verschil in situaties.

Is het dan een verschil in karakter? Is Izak altijd zó op God gericht? En Rebekka, verwacht zij het altijd zo van God? En Jakob, is die altijd zo los van God?

Nee, dat is niet waar! Izak blundert in het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 26. Daar probeert óók hij zelf wat te ritselen. Rebekka blundert in hoofdstuk 27, dat horen we vanmiddag. Terwijl omgekeerd, Jakob, ook héél geestelijke hoogtepunten zal meemaken. Bijvoorbeeld in hoofdstuk 32, als hij tegen God zegt: 'Ik laat U niet gaan, tenzij U mij zegent.'

Weet je wat het is? Het zit in ons allemaal, geloof en ongeloof. En in elke situatie is het wéér de vraag: wat doe je? Ga je naar God,

of ga je zelf proberen om het op te lossen? Verwacht je alles van de HERE, of ga je doe-het-zelven? God of de Gamma?

5. Jezus zegt: 'Kom met al je moeite naar Mij toe!'

Vandaag vieren we het Heilig Avondmaal en Jezus zegt: 'Kom! Zoek het bij Mij! Kom bij Mij als je vermoeid en belast bent, want Ik zal je rust geven!'

Weet je, júíst bij het Heilig Avondmaal hebben we misschien wel de neiging om te denken: 'Ik moet éérst mijn leven op orde hebben, en pas dán kan ik aan het Avondmaal deelnemen.' Maar Jezus draait het om! Wat zegt Hij, in Mattheüs 9: 12? Hij zegt: 'Wie gezond zijn, hebben geen dokter nodig, maar wie ziek zijn.' Als je straks naar voren loopt, dan zeg je daarmee niet: 'Ik ben gezond', nee, dan zeg je: 'Ik ben ziek, en ik heb de Dokter nodig, de hemelse Arts, de Heelmeester, Jezus Christus.' Hoe groter de puinhoop is in je leven, hoe méér je Jezus nodig hebt. Als je niet met geld kunt omgaan, en je zit in de financiële ellende. Of als het niet goed gaat in je huwelijk of in je gezin. Of als je verstrikt bent geraakt in een conflict op je werk of in je buurt. Of als je niet loskomt van een slechte gewoonte of van een verslaving. Of als je verkeerd gekozen hebt en je ondervindt nu de gevolgen. Of als je de kansen in je leven hebt laten lopen, of je hebt verloren jaren, mislukte projecten, domme acties.

Voor wie kwam Jezus? Hij heeft het Zelf gezegd: 'De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren is, om zondaren zalig te maken' (Lukas 19: 10).

Ja, en áls je dan naar Jezus gaat, dan zet Hij je ook in beweging. Dán moet je ook doen wat je kúnt. 'Ga heen en zondig niet meer.' Je mag kómen zoals je bent, maar je mag niet blijven zoals je bent. Maar dat hóéft ook niet. Want als je naar Jezus gekomen bént, ben je heel dicht bij God. Door Jezus word je één met Hem. En als je dan komt, naar de tafel, wat krijg je dan? Krijg je dan een trofee? Of een medaille? Of een lauwerkrans, of een ander symbool van overwinning? Nee, die lauwerkrans, die ligt in de hemel klaar, voor later. Weet je wat je hier krijgt? Geen symbool van overwinning, maar een symbool van gebrokenheid. Van Jezus' gebrokenheid vóór jou, en van Jezus' gebrokenheid mét jou. Je krijgt brood, teken van het gebroken lichaam van Christus. Je krijgt wijn, teken van het vergoten bloed van het Lam. In Jeruzalem, in Christ Church, een Anglicaanse kerk, werd ik erg getroffen toen ik daar voor de eerste keer het brood uitgereikt kreeg. Het was een stukje matze, van dat harde ongezuurde brood. De predikant legde dat stukje in mijn handpalm, en zei: 'The body of Christ... krak ... broken for you.' Ik dacht: 'Zo is het... Hij liet Zich breken, voor mij.'

6. De Heiland heelt wat gebroken is en maakt juist zó iets moois van je leven!

Maar juist omdat Hij Zich liet breken, kan Hij óns helen. Hij heet ook de Heiland, dat wil zeggen: de heil-maker, de heel-maker. Een Heiland is een 'helend' iemand. Een Heelmeester.

En zo mag je komen, met de scherven van je leven. Want Jezus weet er raad mee. Jezus is gekomen om voor onze zonden, voor al ons falen, de straf van God te dragen en weg te nemen voor ons.

Ik weet niet of je weleens gehorod hebt van *kintsugi*. Kintsugi is een bijzonder soort Japans aardewerk. In de 15e eeuw begonnen Japanners dit aardewerk te maken. En weet je wat kenmerkend is voor kintsugi? Je hebt bijvoorbeeld een schaal, die gebroken is, in allerlei stukken. En al die stukken worden dan aan elkaar gelijmd met een soort lijm waarin goud is verwerkt, of zilver. Kintsugi betekent letterlijk 'gouden verbinding'. Al die brokstukken worden zorgvuldig aan elkaar gelijmd. Maar dat gebeurt niet zoals je dat misschien zelf weleens doet. Met Bisonkit, je probeert dan de breuklijnen onzichtbaar te maken. Nee, zo'n kintsugi-schaal, die heeft juist héél goed zichtbare breuklijnen. Je ziet de gouden lijm, en juist dat geeft de schaal zijn waarde, juist dat maakt die schaal zo bijzonder en zo mooi.

Vandaag mag je gaan in de voetsporen van Izak en Rebekka. Je mag komen, je mag vurig bidden tot de HERE, je mag Hem raadplegen. Je mag komen in Zijn nabijheid. Neem ze maar mee, de scherven van je leven, al die brokstukken. Brokstukken waar je niets meer mee kunt, die je niet meer als schaal kunt gebruiken. Laat de Heelmeester ze in Zijn handen nemen en er weer een schaal van maken, die weer dienst kan doen, en die mooier is dan eerst. Juist door die breuklijnen, die gouden breuklijnen. Zeg het maar tegen Jezus, de Heiland: 'Heer Jezus, goede herder, Gij weet: ik kan niet verder, ik kan niet zonder U; o herder, blijf mij leiden, ik kan mijzelf niet weiden, ik kan niet verder zonder U!' Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, renevanloon@samaritaan.org